

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Geografia regionalna
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-GRe-11-Wsch2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: wschodoznawstwo
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I rok
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h konwersatorium
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: Magdalena Lachowicz, doktor, malachow@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: j. polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
- 2.

C1	przekazanie wiedzy z zakresu przestrzeni geograficznej Eurazji, charakterystyki środowiska przyrodniczego (cechy rzeźby, warunki klimatyczne, cechy wód, szata roślinna i świat zwierząt) w przestrzeni geograficznej tej części świata
C2	rozwinięcie umiejętności prawidłowego definiowania w zakresie geografii regionalnej
C3	kształcenie umiejętności analizy przestrzennego zróżnicowania czynników środowiska geograficznego, ich wzajemnych relacji i powiązań z działalnością człowieka
C4	rozwinięcie umiejętności identyfikacji przestrzeni geograficznej, posługiwania się praktyczną znajomością mapy fizycznej regionu Eurazji i wiedzą z zakresu geografii regionalnej Europy Wschodniej i Azji, ze szczególnym uwzględnieniem aspektu demograficznego i specyfiki geografii gospodarczej
C5	dostarczenie informacji w zakresie kryteriów podziałów regionalnych i przewodnich cech obszaru eurazjatyckiego
C6	przekazanie wiedzy podstawowych zagadnień i procesów charakteryzujących system społeczno-gospodarczy i polityczny Europy Wschodniej, Azji Północnej i Środkowej ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowości kształtujących strukturę funkcjonalno-przestrzenną regionu na tle jego potencjału demograficznego, zasobów przyrodniczych oraz uwarunkowań transportowych

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): ogólne kompetencje humanistyczne

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
GRE_01	absolwent zna i rozumie rozwój geografii regionalnej, w tym politycznej Europy Wschodniej i Azji oraz metody prezentacji kartograficznej i statystycznej z elementami jej historycznego rozwoju; Zna podstawy teoretyczne geografii regionalnej jako nauki. Prawidłowo definiuje zjawiska geograficzne.	K_W02
GRE_02	absolwent zna i rozumie ekonomiczny aspekt geografii regionalnej w Europie Wschodniej i Azji oraz metody jego	K_W03

	prezentacji kartograficznej i statystycznej z elementami rozwoju gospodarczego w XX wieku	
GRE_03	absolwent zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego (mapy, statystyczne dane itd.)	K_W07
GRE_04	absolwent potrafi dokonywać właściwego doboru źródeł i informacji przy zastosowaniu odpowiednich zaawansowanych narzędzi, w tym baz internetowych służących prezentacji danych geograficznych	K_U01
GRE_05	absolwent potrafi indywidualnie zaplanować i organizować pracę oraz współpracować z innymi osobami w wyznaczonych grupach i właściwie przygotować prezentację multimedialną z zakresu geografii regionalnej regionu	K_U06, K_U07
GRE_06	absolwent jest gotów do wykorzystywania rzetelnej wiedzy z zakresu geografii regionalnej, historii rozwoju geograficznego państw na obszarze postsowieckim w jej związkach z nauką o polityce i ekonomii, a także potrafi właściwie korzystać z wiedzy eksperckiej w tym zakresie.	K_K02

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Wprowadzenie do teorii geografii regionalnej. Zasięg i ogólna charakterystyka regionu, w tym omówienie podstawowych definicji i koncepcji granicy Europy Wschodniej i Azji.	GRE_01
Zarys geografii fizycznej regionu. Środowisko geograficzne, rzeźba terenu. Geologia tektonika: platformy i tarcze prekambryjskie, struktury paleozoiczne, mezozoiczne i kenozoiczne. Zasadnicze cechy klimatu, sieć hydrograficzna, w tym: stosunki wodne, morza i ich zlewiska, ponadto główne strefy wegetacyjne, glebowe, typy roślinności i fauna omawianego obszaru	GRE_01 GRE_02
Szczegółowa analiza podstawowych jednostek naturalnych – krain geograficznych regionu Europy Wschodniej ze szczególnym uwzględnieniem cech środowiska geograficznego, w tym rozmieszczenia surowców mineralnych analizowanego obszaru. Ćwiczenia praktyczne - praca z mapą fizyczną regionu. Wprowadzenie map konturowych.	GRE_01 GRE_02
Wprowadzenie podstawowych elementów teorii geografii politycznej. Najważniejsze elementy geografii politycznej: państwa, granice (rozwoj granicy rosyjskiej, ZSRR), podziały administracyjne, w tym zarys rozwoju terytorialnego. Procesy urbanizacji, mapa osadnictwa, rozwój sieci osadniczej poszczególnych regionów postradzieckich - podstawowa charakterystyka	GRE_01 GRE_02
Wstęp do charakterystyki gospodarek narodowych. Zagadnienia różnicowania regionalnego w zakresie: struktury i stanu rolnictwa, produkcji roślinna i zwierzęcej (w tym gospodarki morskiej), przemysłu (w tym surowców energetycznych, przemysł paliwowy, maszynowy, metalowy, elektrotechniczny, chemicznego itd.), handlu zagranicznego (geografii i struktury towarowej handlu, głównych trendów i dynamiki rozwoju), rozwoju sieci transportowej.	GRE_01 GRE_03
Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium państw bałtyckich: Litwy, Łotwy i Estonii. (Zagadnienia: środowisko geograficzne, ludność, struktura przemysłu, rolnictwa, sieci transportowej i handlu zagranicznego)	GRE_01 GRE_02 GRE_03 GRE_04 GRE_05 GRE_06
Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium Białorusi (analogicznie jak wyżej)	GRE_01 GRE_02 GRE_03 GRE_04 GRE_05 GRE_06
Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium Ukrainy i Mołdawii (analogicznie jak wyżej)	GRE_01 GRE_02 GRE_03 GRE_04

	GRE_05 GRE_06
Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium Zakaukazia: Gruzji, Armenii Azerbejdżanu (analogicznie jak wyżej)	GRE_01 GRE_02 GRE_03 GRE_04 GRE_05 GRE_06
Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium Federacji Rosyjskiej (analogicznie jak wyżej)	GRE_01 GRE_02 GRE_03 GRE_04 GRE_05 GRE_06
Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium Kazachstanu (analogicznie jak wyżej)	GRE_01 GRE_02 GRE_03 GRE_04 GRE_05 GRE_06
Analiza w zakresie geografii regionalnej terytorium państw Azji Środkowej: Turkmenistanu, Kirgistanu, Uzbekistanu, Tadżykistanu (analogicznie jak wyżej)	GRE_01 GRE_02 GRE_03 GRE_04 GRE_05 GRE_06
Obszary zagrożenia ekologicznego: przykład jeziora Aralskiego i konsekwencji ekologicznych katastrofy w elektrowni atomowej w Czarnobylu. Problematyka penetracji przemysłowej obszaru arktycznego	GRE_01 GRE_02 GRE_07

5. Zalecana literatura:

Literatura podstawowa:

Geografia regionalna świata, red. J. Makowski, Warszawa 2019

J. Makowski, *Geografia fizyczna świata*, Warszawa 2018

G. Ziętała, *Geografia gospodarcza Rosji*, Rzeszów 2006

G. Ziętała, *Geografia gospodarcza Rosji w ćwiczeniach*, Rzeszów 2009

Artykuły w czasopismach i pracach zbiorowych wskazane przez wykładowcę, mapy w tym mapy konturowe

Literatura jest dostępna:

Biblioteka Wydziałowa z działem Wschodoznawczym, Biblioteka UAM, materiały w formie elektronicznej udostępniane przez wykładowcę

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	

Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	X
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) – praca z mapą	X
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	GRE _01	GRE _02	GRE _03	GRE _04	GRE _05	GRE _06
Egzamin pisemny	X	X	X	X	X	X
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna	X	X	X	X	X	X
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?)						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10
	Czytanie wskazanej literatury	10
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	10
	Przygotowanie projektu	

	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	30
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

EGZAMIN PISEMNY (pytania zamknięte i otwarte)

bardzo dobry (bdb; 5,0): 100 - 80% pozytywnych wyników z testu
dobry plus (+db; 4,5): 89-80% pozytywnych wyników z testu
dobry (db; 4,0): 79-70% pozytywnych wyników z testu
dostateczny plus (+dst; 3,5): 69-60% pozytywnych wyników z testu
dostateczny (dst; 3,0): 59-50% pozytywnych wyników z testu
niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 50% pozytywnych wyników z testu

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest przygotowanie i właściwe przedstawienie w grupach wybranej obowiązkowej prezentacji multimedialnej dotyczące jednego lub grupy państw postsowieckich, obecność na zajęciach (dwie dopuszczalne nieobecności) i uzyskanie 50% z zakresu punktacji egzaminu pisemnego

Egzamin pisemny zawiera: pytania otwarte, mapę konturową, treść opisu geograficznego do uzupełnienia (materiały z zajęć);

Zagadnienia egzaminacyjne w zakresie pytań otwartych:

1. Urbanizacja na terenie byłego ZSRR
2. Status Morza Kaspijskiego
3. Arktyka jako region potencjału energetycznego
4. Spory graniczne
5. Integracja w regionie Morza Bałtyckiego
6. Problemy ekologiczne Jeziora Aralskiego
7. Podział ekonomiczny, federalny Federacji Rosyjskiej
8. Regionalizacja Federacji Rosyjskiej (kryterium PKB)
9. Zamknięte miasta ZSRR i ich współczesny status
10. Podział administracyjny FR - podstawowe kategorie podziału: republiki z podziałem na położenie i przynależność do regionu ekonomicznego
11. Granice Europy Wschodniej
12. Podstawowe strefy wegetacyjne, klimatyczne.